

Aktivitetsbok for barn som pårørende

Eldrid Johansen, Tone Bergan

Meg også

170 s, ill. Oslo: Oslo universitetssykehus, 2011.

Pris Gratis

ISBN 978-82-998573-0-7

Januar 2010 kom et tillegg til spesialisthelseloven og helsepersonelloven som skal sikre barn som pårørende alderstilpasset informasjon og nødvendig oppfølging, etter samtykke fra foreldrene. I den forbindelse er det nyttig for helsepersonell å ha oppdatert og tilpasset skriftlig materiell de kan gi til barna og deres pårørende.

Meg også er en aktivitetsbok for barn og ungdom som er pårørende, enten til nære voksne eller søsken med alvorlig/kronisk sykdom. Den er utarbeidet ved Oslo universitetssykehus. Målgruppen er skolebarn i alderen 8–16 år. Den skal være et hjelpemiddel for barna til å bearbeide den situasjonen de er i, både under og etter sykdommen. Aktivitetsboken er lagt opp slik at den ikke krever spesiell oppfølging – barna selv skal fylle ut og lage sin egen bok.

Denne blandingen av en loggbok og minnebok har gjennomgående sitater fra barn og ungdom som selv har vært pårørende. I første del fyller barna ut personlige data, og intensjonen er å bevisstgjøre barnet på at det er seg selv også i ekstraordinære situasjoner. Deretter skal barna fylle ut data om familie og venner, fritidsinteresser, skole etc. Det blir her lagt vekt på å hjelpe barna til å se hvem de kan snakke med, og hva de kan drive med for å få avlastning fra den tunge og usikre situasjonen de lever i.

Layouten er tiltalende, og utformingen gjør at den egner seg som en aktivitetsbok. Aldersspennet 8–16 år er stort, og det vil være forskjell på gutter og jenter i denne aldersgruppen. Som aktivitetsbok alene tror jeg den vil passe best for jenter i 11–15-årsalderen. Samtidig vil jeg tro at den kan være et godt hjelpemiddel i samtaler med både gutter og jenter i hele aldersspennet, da det erfaringsmessig kan være godt å ha noe mellom seg – en bok, en brosjyre, et blankt ark til å tegne på eller liknende – i slike samtaler. Både barn og helsepersonell opplever da ofte situasjonen som mindre truende og trykkende.

Boken og sitatene retter seg først og fremst mot barn som pårørende til pasienter med alvorlig somatisk sykdom. Psykiatrisk sykdom hos pårørende blir nevnt, men det spesifikke rundt det å være pårørende til personer med psykiatrisk sykdom eller rusproblemer, blir i liten grad berørt. På nettsiden er det lenker til flere instanser som kan gi informasjon og materiell, men nettsidene til *Voksne for barn* er ikke nevnt (1). Der vil man nettopp finne godt egnet materiell rettet mot barn som pårørende til psykiatriske pasienter og rusmisbrukere.

Marit Hafting

BUP Voss
Voss sjukehus

Litteratur

1. Nettstedet Voksne for barn. <http://www.vfb.no/xp/pub/venstre/rod/aktuelt/238350> [16.9.2011].

Nyttig innsikt i utviklingshemmedes selvinnsikt

Anna M. Kittelsaa

Vanlig eller utviklingshemmet?

Selvforståelse og andres forståelser. 244 s.

Bergen: Fagbokforlaget, 2011. Pris NOK 379

ISBN 978-82-450-1074-9

Utgangspunktet er forfatterens doktoravhandling i sosialt arbeid ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet i 2008, hvor hun observerte og intervjuet sju unge mennesker i alderen 18–30 år, som alle hadde fått diagnosen utviklingshemmet. Disse personene tilhørte den såkalte integrasjonsgenerasjonen, dvs. at de hadde vokst opp hjemme i egen familie, hadde gått i barnehage og skole og møtt voksenlivet uten å ha en institusjonstilværelse som mulig fremtid.

Et sentralt tema er hva slags selvforståelse slike unge voksne med utviklingshemning har – om de oppfatter seg selv som voksne, eller som «evig barn», og om de selv er påvirket av merkelappen utviklingshemmet.

Det er ti kapitler med tekst, uten illustrasjoner. I disse kapitlene blir observasjoner og intervjuer med de sju hovedpersonene i hjemmesituasjonen, i arbeidslivet og på fritiden referert og diskutert i en sterk faglig kontekst. Beskrivelsene kan tidvis oppleves som i overkant detaljerte og omstendelige, men både beskrivelsene og de faglige diskusjonene gir tankevekkende, ny og nyttig innsikt i utviklingshemmedes selvinnsikt i forskjellige livssituasjoner. Det er spesielt interessant at de utviklingshemmede selv i svært liten grad kjenner til eller ønsker å forbindes med uttrykket utviklingshemmet. De ønsker derimot å bli betraktet som individuelle og mest mulig selvstendige voksne individer, dog med visse nødvendige hjelpebehov.

Jeg anbefaler boken, spesielt for fagpersoner som arbeider med personer som får diagnosen utviklingshemmet, noe som kan være et svært relativt begrep.

Johan Kvalvik Stanghelle

Sunnaas sykehus
Nesoddtangen